



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคมย่อมจะมีการติดต่อสัมพันธ์กัน มีการสร้างวัฒนธรรม ระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณี สมาชิกใหม่ของสังคมจะเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของสังคม โดยอาศัยการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดการศึกษา เป็นต้นว่า ครอบครัว โรงเรียน วัด ตลอดจนสถาบันและองค์การต่าง ๆ ในสังคม วิธีการของแต่ละสถาบันอาจจะแตกต่างกันไป แต่แน่นอนย่อมต้องมีจุดหมายปลายทางเดียวกัน คือ ต่างก็มุ่งที่จะพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เพื่อสนองความต้องการและความจำเป็นของบุคคลและสังคม เพื่อช่วยถ่ายทอดและเสริมสร้างความรู้ความคิดทั้งทางวิชาการ วิชาชีพ ตลอดจนศิลปะ และวัฒนธรรมให้ได้ผลดี รวมถึงการฝึกอบรมให้เป็นบุคคลที่มีลักษณะตามที่สังคมนั้นต้องการ ซึ่งจะสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวมได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่มีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง ในอันที่จะสร้างความมั่นคงเป็นปึกแผ่นแก่สังคมและประเทศชาติ ถึงแม้ว่าชนในชาติจะประกอบด้วยคนหลายกลุ่มที่มีภูมิหลังและอยู่ในท้องถิ่นที่ต่างกัน แต่ทุกคนก็จะมีควมสำนึกว่าเป็นคนชาติเดียวกัน ความสำนึกในชาตินั้นอาจสร้างขึ้นได้เพราะการศึกษา การศึกษาที่รัฐจัดให้โดยใช้หลักสูตรและมาตรฐานเดียวกัน การใช้ภาษากลางเป็นสื่อในการสอน จะทำให้กลุ่มคนต่าง ๆ เห็นความเหมือนกันของตน สื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันได้ และรู้สึกมีเอกลักษณ์อย่างเดียวกัน¹

¹ ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง, "สังคมวิทยากับการศึกษา," สังคมศาสตร์กับการศึกษา โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2522), หน้า 114-115.

สังคมไทยเป็นสังคมหนึ่งที่มีชนต่างภาษาและวัฒนธรรมที่เรียกว่า ชนกลุ่มน้อย อยู่หลายกลุ่ม นอกเหนือไปจากชาวจีน ชาวไทยภูเขา ชาวไทยมุสลิม และชาวญวนอพยพ แล้ว ก็ยังมีกลุ่มชนเล็ก ๆ ที่มีลักษณะที่แตกต่างไปจากชาวไทยทั้งทางด้านภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้อาศัยกระจัดกระจายกัน อยู่ทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ ส่วนใหญ่ก็ได้ผสมกลมกลืนกลายเป็น คนไทยจนเกือบหมดสิ้นแล้ว² เช่น มอญ ลาวโซ่ง ไทยพวน เป็นต้น โดยทั่วไป ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีได้ก่อให้เกิดปัญหาในด้านการปกครองแต่อย่างใด เพราะทางรัฐบาล ถือว่าชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ก็คือคนไทยนั่นเอง เพราะฉะนั้นยิ่งความเจริญแผ่ขยายออกไป เท่าใด โอกาสที่ชนกลุ่มน้อยจะกลับกลายเป็นคนไทยอย่างแท้จริงย่อมมีมากขึ้น³ และ เครื่องมืออย่างหนึ่งที่รัฐบาลใช้ในการทำหน้าที่ผสมกลมกลืนให้ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้มีความ สำนึกในความเป็นชาติไทยก็คือ "การศึกษา" นั่นเอง

โดยทั่วไปแล้วชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับคนไทย โดยทั่วไป กล่าวคือ ในด้านการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ใช้หลักสูตรเดียวกันทั่วประเทศ คือ หลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521 ยกเว้นบางกรณีที่มีการจัดหลักสูตรพิเศษ เช่น กรณีชาว ไทยภูเขา เป็นต้น จึงเป็นที่น่าสนใจและน่าศึกษาเป็นอย่างยิ่งว่า รัฐบาลได้จัดการศึกษาให้ ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ได้ทั่วถึงเพียงไร การศึกษานั้นสอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินชีวิต ในสังคมของเขาเพียงไร มีสภาพการจัดการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษา เป็นอย่างไร และจากการสำรวจสภาวะทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2525 ในระดับประถมศึกษา ทางด้านคุณภาพ ทางการศึกษา พบว่า เด็กที่ใช้ภาษาพื้นเมืองหรือภาษาที่ไม่ใช่ภาษาไทยในชีวิตครอบครัว ประจำวัน มักจะประสบปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนในวิชา

² ขจิตถัย บุรุษพิพัฒน์, ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ พิมพ์ครั้งที่ 3.

(กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2526), หน้า 3.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

อื่น ๆ ด้วย⁴ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังพบว่า ภาษาที่ชนกลุ่มน้อยใช้ทำให้มีปัญหาในการสื่อสารและการเรียนการสอน ทั้งยังทำให้เป็นผู้เสียเปรียบในด้านการศึกษา อันเนื่องมาจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมของคนอีกด้วย⁵

ชนกลุ่มน้อยที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ "ชอง" ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่งของประเทศไทย มีผู้สันนิษฐานกันว่า ชาวชองเป็นชนพื้นเมืองเดิมของจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด⁶ ปัจจุบันท้องที่ในจังหวัดจันทบุรี โดยเฉพาะในเขตอำเภอมะขาม และอำเภอโป่งน้ำร้อน จะมีชาวชองอาศัยอยู่มากกว่าในจังหวัดอื่น⁷ ชาวชองเหล่านี้มีภาษาพูดและวัฒนธรรมประเพณีเป็นของตนเอง แตกต่างจากชาวไทยโดยทั่วไป เช่น พิธีการแต่งงาน พิธีการเกิด เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกทำการศึกษาในเขตตำบลพลวง อำเภอ มะขาม เนื่องจากเป็นเขตที่มีชาวชองอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก พร้อมทั้งเป็นชุมชนที่ยังคงรักษาภาษาและวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้

⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "การสำรวจสภาวะทางการศึกษา," จุลสารการศึกษา 7 (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2525) : 2.

⁵สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525-2535 (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2526), หน้า 49-50.

⁶ตรี อมาตยกุล, "ประวัติเมืองจันทบุรีและอักษรานุกรมภูมิศาสตร์จังหวัดจันทบุรี," ใน อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพนางเซ็ง อินทอาญา ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 23 พฤศจิกายน 2500, หน้า 12.

⁷สุเรชา สุพรรณไพบูลย์, "ระบบเสียงในภาษาชอง หมู่บ้านตะเคียนทอง ตำบลตะเคียนทอง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี." ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525, หน้า 1.

ตำบลพลวง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 หมู่บ้าน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนชาวช่องที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านทุ่งสะพาน (หมู่ 2) เท่านั้น ทั้งนี้ เพราะเป็นหมู่บ้านชาวช่องที่มีชาวไทยอาศัยปะปนอยู่เพียงเล็กน้อย หมู่บ้านทุ่งสะพาน อยู่ห่างจากตัวเมืองจันทบุรีออกไปเพียง 16 กิโลเมตร และหมู่บ้านจะแยกจากทางหลวงสายจันทบุรี - กระทิง เข้าไปเป็นระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร โดยสองข้างทางจะเป็นสวนส้มเขียวหวาน มีรถโดยสารเข้า-ออกจากหมู่บ้านเพียงวันละ 1 เที่ยวเท่านั้น การคมนาคมจึงไม่สะดวกเท่าที่ควร หมู่บ้านทุ่งสะพานนี้อยู่ใกล้กับตัวอำเภอเมืองมากกว่าตัวอำเภอมะขามเอง ถ้าจะเดินทางไปยังอำเภอมะขาม จะต้องขึ้นรถย้อนกลับเข้ามาในตัวอำเภอเมือง แล้วจึงต่อรถไปตัวอำเภอมะขาม ประชากรในหมู่บ้านทุ่งสะพานนี้มีทั้งสิ้น 52 ครัวเรือน จำนวน 308 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวน ทำนา และรับจ้าง มีความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ เหมือนชีวิตในชนบททั่วไป ฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน แต่ก็มีหน่วยราชการหลายหน่วยงานได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อยู่บ้างพอสมควร⁸

ในด้านการศึกษา หมู่บ้านทุ่งสะพาน มีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีเพียงโรงเรียนเดียว คือ โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน "อาววิทยาคาร" ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีครู 7 คน นักเรียน 97 คน เด็กนักเรียนเป็นชาวช่องทั้งหมด จากการสัมภาษณ์นายสมนึก ชุ่มจิตต์ ศึกษาธิการอำเภออำเภอมะขาม พบว่า คุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนวัดทุ่งสะพานนี้ ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องมาจากปัญหาหลายประการ อาทิเช่น การใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กนักเรียนมีปัญหาการใช้ภาษากับครูผู้สอน การไม่สนับสนุนให้บุตรหลานของตนเข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ และเรียนต่อหลังการศึกษาภาคบังคับ อันเนื่องมาจากฐานะความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างยากจน ดังนั้นโอกาสในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

⁸ สัมภาษณ์ เสงี่ยม ชัยเชิด, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี, 29 กรกฎาคม 2529.

ในโรงเรียนนี้จึงมีน้อยมากจนเกือบไม่มีเลย⁹

จากการที่ได้ทราบข้อมูล ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับชาวชองซึ่งมีภาษาพูดและขนบธรรมเนียมประเพณีหลายอย่างที่แตกต่างไปจากชาวไทยโดยทั่วไป จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า ในสังคมชุมชนของชาวชองในหมู่บ้านทุ่งสะพานนี้ มีสภาพ ปัญหา และความต้องการทางการศึกษาอย่างไร โดยการศึกษาในระบบโรงเรียน ที่รัฐจัดให้ นั้นจะอยู่ที่สถาบันโรงเรียนเฉพาะในระดับประถมศึกษาเท่านั้น เพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นทักษะเบื้องต้นในการดำรงชีวิต¹⁰ และเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาขั้นสูงต่อไป ส่วนการศึกษานอกโรงเรียนจะศึกษาบทบาทของครอบครัว วัค และสื่อมวลชนว่า มีการถ่ายทอดการศึกษาในหน้าที่สังคมประภคิต (Socialization) ให้แก่สมาชิกใหม่ของสังคมอย่างไรบ้าง โดยเลือกศึกษาจากชาวชองที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่บุคคลจะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถรับสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่ถ่ายทอดและปลูกฝังให้ได้ง่ายกว่าวัยอื่น ๆ ¹¹ ดังนั้นวัยเด็กจึงเป็นวัยที่สำคัญ และเหมาะสมอย่างยิ่งในการที่จะอบรมให้การศึกษาต่าง ๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เนื่องจากเป็นวัยที่ได้รับการศึกษาจากทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียนมาพอสมควร ทั้งยังอยู่ในวัยที่สามารถตอบคำถามได้ดีกว่าชั้นอื่น ๆ เพราะมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่มากกว่า ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะเลือกศึกษา โดยเลือกศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน หมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

⁹สัมภาษณ์ สมนึก ชุ่มจิตต์, ศึกษานิเทศก์อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี, 13 ตุลาคม 2529.

¹⁰กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 7.

¹¹ปฟาลี ลิตวิธนา, สังคมวิทยา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 39.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทางการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นชาวชอง
2. เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการทางการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ซึ่งเป็นชาวชอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการศึกษาทั้งการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียนของนักเรียนชาวชองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน หมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
2. การศึกษาในโรงเรียน ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม คือ โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน
3. การศึกษานอกโรงเรียน ศึกษาบทบาทของครอบครัว วัด และสื่อมวลชนที่มีส่วนในการให้การศึกษาแก่นักเรียนชาวชองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
4. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้ คือ

4.1 สภาพแวดล้อมทั่วไป

4.1.1 สภาพแวดล้อมในชุมชน

- ประวัติและความเป็นมาของชุมชน
- ที่ตั้ง / อาณาเขต
- โครงสร้างประชากร
- สภาพที่อยู่อาศัย
- โครงสร้างทางครอบครัว
- อาชีพ / เศรษฐกิจ

- ร้านค้าในชุมชน
- สาธารณูปโภคต่าง ๆ ในชุมชน
- อนามัย / สุขาภิบาล
- การศึกษา
- ภาษา
- ศาสนา
- ชนบทธรรมนิยมประเพณี
- การปกครอง

4.1.2 สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ศึกษา

- ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- การจัดการเรียนการสอน
- จำนวนบุคลากรและนักเรียน
- ภูมิหลังของครูและผู้บริหาร
- ภูมิหลังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6

4.2 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษา ในโรงเรียน

4.2.1 สภาพการศึกษาในโรงเรียนที่ศึกษา

- เป้าหมายในการจัดการศึกษา
- การจัดการเรียนการสอน
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการศึกษาต่อของนักเรียนชาวช่อง

- ความคิดเห็นของครู / นักเรียน / ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาในโรงเรียน

4.2.2 ปัญหาทางการศึกษาในโรงเรียน

- ปัญหาด้านนโยบาย
- ปัญหาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- ปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

4.2.3 ความต้องการทางการศึกษาในโรงเรียน

- ความต้องการด้านเนื้อหาวิชา
- ความต้องการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

4.3 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการทางการศึกษา นอกโรงเรียน

4.3.1 สภาพการศึกษานอกโรงเรียน

- เนื้อหาและวิธีการศึกษาของ
 1. ครอบครัว
 2. วัด
 3. สื่อมวลชน
- ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองชาวช่องเกี่ยวกับการศึกษาที่ได้รับจากสถาบันต่าง ๆ ในสังคม

4.3.2 ปัญหาการศึกษานอกโรงเรียน

- ปัญหาของครอบครัว
- ปัญหาของสถาบันศาสนา
- ปัญหาของสถาบันสื่อมวลชน

4.3.3 ความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียน

- ความต้องการทางด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิต
- ความต้องการทางด้านอาชีพ

- ความต้องการทางด้านการศึกษาวัฒนธรรม
ประเพณีของชาวชอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับ สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนของชาวชองใน หมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการ ศึกษาเอกสาร และการวิจัยเชิงสำรวจประกอบกัน คือ

1. การศึกษาเอกสาร เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี ของชาวชอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

- หอเอกสารแห่งประเทศไทย
- สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
- ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี
- ห้องสมุดวิทยาลัยครูรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
- ที่ว่าการอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
- สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

2. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยภาคสนาม เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไป ของชุมชนด้านความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยใช้วิธีการสำรวจ สัมภาษณ์ และบันทึกภาพถ่าย ซึ่งผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการ ดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

2.1 กลุ่มที่ศึกษา แบ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 3 กลุ่ม คือ

2.1.1 กลุ่มนักเรียน ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน หมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง

อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 31 คน

2.1.2 กลุ่มครูและผู้บริหาร ได้แก่ ครูใหญ่และครูใน
โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน จำนวนทั้งสิ้น 7 คน

2.1.3 กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ของนักเรียนกลุ่มที่ศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 31 คน

นอกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม
เพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัยจากบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์อำเภอมะขาม
พัฒนากรตำบลพลวง เกษตรตำบลพลวง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์
และผู้อาวุโสชาวชองในหมู่บ้านทุ่งสะพาน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

2.2.1 แบบสำรวจสภาพทั่วไป

2.2.2 การบันทึกภาพถ่าย

2.2.3 แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น

- แบบสัมภาษณ์ครูและผู้บริหาร
- แบบสัมภาษณ์นักเรียนชาวชอง
- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนชาวชอง

2.3 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทาง
ที่ได้ตั้งไว้ในขอบเขตของการวิจัย โดยใช้การสำรวจ สัมภาษณ์ และบันทึกภาพถ่าย ซึ่ง
ผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเองในหมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง
อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยใช้ช่วงเวลาระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน 2530

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะของเครื่องมือดังนี้ คือ

1. ข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งศึกษาประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม
ประเพณีของชาวชอง จะเสนอผลการศึกษาโดยการบรรยาย ประกอบภาพถ่าย

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจสภาพทั่วไปของชุมชนและโรงเรียน ผู้วิจัยเสนอผลการสำรวจในรูปของความเรียง ตาราง และภาพถ่าย

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์ตามลักษณะของคำตอบ คือ

- ลักษณะคำตอบแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Check-list) วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และการพรรณาสีความ

- ลักษณะคำตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และการพรรณาสีความ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง ลักษณะการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่นักเรียนชาวช่องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ได้รับจากโรงเรียนและสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ในชุมชนหมู่บ้านทุ่งสะพาน

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่มีต่อการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนของนักเรียนชาวช่องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน

ความต้องการ หมายถึง สภาพที่บุคคลในชุมชนประสงค์จะให้เข้าไปในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนของนักเรียนชาวช่องชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน

การศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มนุษย์อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และวิถีทางในการดำรงชีวิตในสังคมให้แก่สมาชิกใหม่ของสังคม ในที่นี้หมายถึง รูปแบบของการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน

การศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การศึกษาที่มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน ในที่นี้หมายถึง การศึกษาในโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

การศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้โดยครอบครัว วัด และ สื่อมวลชน ในชุมชนของชาวชองในหมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ชอง หมายถึง ชาวชองในหมู่บ้านทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชาวชองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้มีหน้าที่เลี้ยงดูและรับผิดชอบในการ ให้การศึกษาแก่บุตรหลานของตน ในที่นี้ หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนชาวชองชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2529 โรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ครูและผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่และครูในโรงเรียนวัดทุ่งสะพาน ตำบลพลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษา ของชาวชองทั้งการศึกษาในโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ ในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพของชุมชนชาวชอง
2. เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรที่จะปฏิบัติงานกับชุมชนชาวชอง เพื่อทราบภูมิหลัง ความเป็นอยู่ ความเชื่อต่าง ๆ ของชาวชองโดยทั่ว ๆ ไป
3. ได้ทราบประวัติและความเป็นมา สภาพความเป็นอยู่โดยทั่ว ๆ ไปของ ชาวชอง
4. ได้ข้อมูลสำหรับผู้สนใจจะศึกษาเรื่องราวของชาวชองในโอกาสต่อ ๆ ไป